

Segles XVIII i XIX. Vapor i nació

Al segle XVIII comença la revolució industrial i Catalunya entra en l'edat contemporània. A partir del 1830 el país inicia la industrialització, i neix un nou model econòmic al voltant del sector tèxtil.

És una nova etapa de creixement:

- L'agricultura s'especialitza en el conreu de la vinya
- Les comarques litorals produeixen aiguardent
- Apareixen les fàbriques tèxtils de cotó o d'indianes
- S'obre el mercat americà

Les ciutats creixen, i sorgeix una nova societat.

Es construeixen els eixamples per acollir les noves classes socials: la burgesia industrial i la classe obrera.

L'estat liberal espanyol es centralitza a Madrid.

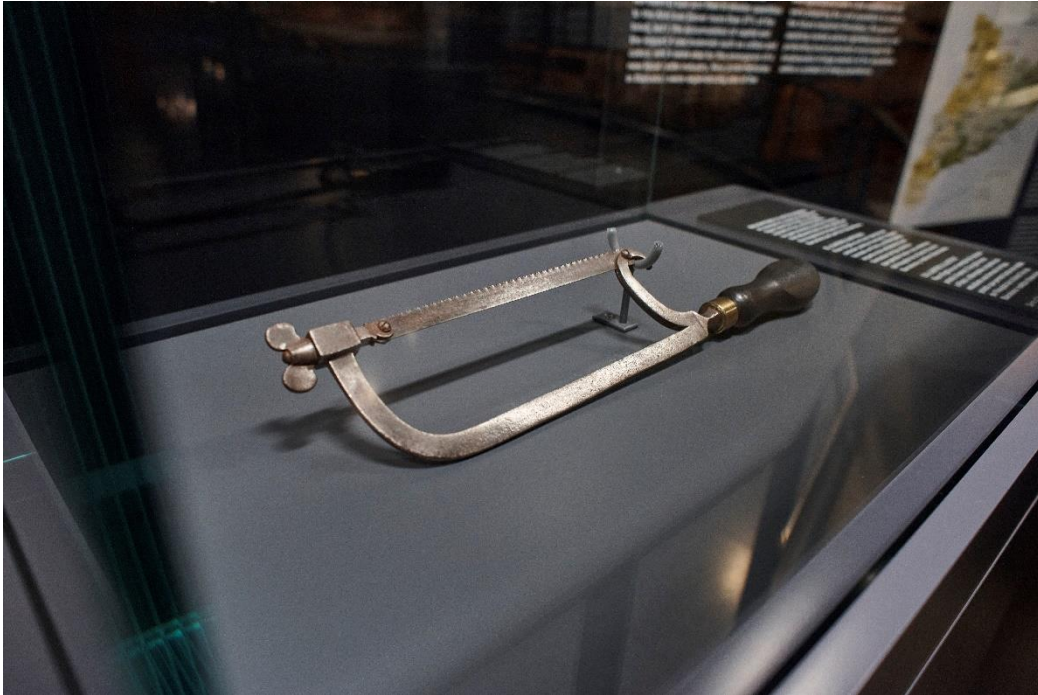
Però sorgeixen grups socials contraris

a aquest model polític central.

Per exemple el carlisme, el republicanisme federal
i les campanyes proteccionistes.

A Catalunya es reivindica la llengua i la cultura catalanes,
amb la Renaixença i el modernisme
com a grans moviments artístics.

Àmbit 1: Pervivències i noves idees

El Despotisme il·lustrat

Al segle XVIII les formes de govern en les que el rei té tot el poder, entren en crisi a Europa.

Neix una nova manera d'entendre la societat: la Il·lustració.

És un canvi en la manera de pensar: totes les persones són iguals i poden tenir llibertat. La Il·lustració, per tant, qüestiona si el rei ha de tenir tant de poder.

Les monarquies europees poc a poc inclouen algunes idees de la Il·lustració per no ser enderrocades.

La Monarquia Hispànica va reformar les estructures de l'estat, per intentar fer més eficient la política, el comerç, la indústria i les infraestructures.

Aquest sistema que barreja idees de la Il·lustració i de la Monarquia absoluta s'anomena Despotisme Il·lustrat.

Es basa en una idea: "tot per al poble però sense el poble".

El poder, per tant, continuava en mans del rei.

A Catalunya aquesta manera de governar s'anomena Real Acuerdo, un sistema de govern centralista i dual.

És centralista perquè el rei concentra tot el poder,

i és dual perquè ho fa a través del Capità General i la Real Audiència.

Un dels problemes que tenien era la rivalitat entre les dues institucions a l'hora d'exercir el poder.

Tot i això, des de finals del segle XVIII la societat catalana s'interessa per les idees de la Il·lustració i la modernització. I ho fa de manera pràctica i útil: es fomenta l'estudi de les ciències experimentals, com la biologia, la física o la química, i la formació dels treballadors.

Un dels impulsors d'aquesta modernització és Antoni de Capmany, representant a Madrid de l'Ajuntament de Barcelona i de la Junta de Comerç del Principat de Catalunya.

1.1 Política

Sota el poder dels Borbons

Fins 1714 el rei ha de pactar amb les Corts catalanes moltes de les lleis.

Després de perdre la Guerra de Successió (1714) i amb l'arribada dels Borbons a la corona espanyola, el rei es converteix en l'únic governant.

El Marqués de la Mina (Jaime Miguel de Guzmán-Dávalos y Spínola)

Neix a Sevilla i entre 1749 i 1767 és capità general de Catalunya. Té un gran poder per la seva proximitat amb la monarquia. El Marqués de la Mina impulsa la construcció de la Barceloneta i controla de forma estricta la política a Catalunya.

1.2 Ideologia

El temps de les Il·lums

El 1758 es crea la Junta de Comerç per impulsar l'activitat comercial i industrial.

Des de la Junta s'impulsa una xarxa de centres per formar els treballadors, difondre els avenços científics i defensar els interessos de la indústria que comença a sorgir.

L'il·lustre il·lustrat

El cirurgià Pere Virgili és un exemple de persona que utilitza els conceptes de la Il·lustració de forma pràctica.

Format a París i Montpel·lier, imparteix classes pràctiques de medicina a l'Hospital de la Santa Creu de Barcelona.

Així, els seus alumnes podien tractar malalts i realitzar disseccions.